

Sygn. akt I PK 118/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa W. G.

przeciwko syndykowi masy upadłości G. Spółce Akcyjnej
w K.

o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 czerwca 2020 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 14 lutego 2019 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 14 lutego 2019 r., sygn. akt VII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. – w sprawie z powództwa W. G. przeciwko G. S.A. w K. w likwidacji – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wobec

naruszenia art. 382 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W ocenie skarżącego w niniejszej sprawie doszło do „oczywiście rażącego naruszenia wskazanych przepisów KPC, albowiem sąd drugiej instancji wydał wyrok opierając się o jeden zasadniczy dla sprawy fakt (przesądzający dla sądu drugiej instancji, że prawdziwe i uzasadnione są przyczyny nr 2 i 3 zawarte w oświadczeniu z dnia 20 stycznia 2016 r. o rozwiązaniu umowy o pracę ze Skarżącym), który jednak w ogóle nie został ustalony w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji ani przed sądem drugiej instancji. Chodzi o fakt w postaci nakazania Skarżącemu przez pracodawcę przygotowania przez komórkę organizacyjną, którą on kierował, dokumentów w postaci Planu Ochrony i Planu postępowania w stanach nagłych ang. Emergency Response Plan - ERP, w sposób sprzeczny z obowiązującą u Pozwanej procedurą PP-04 „Bezpieczeństwo w środowisku pracy” (sprzeczność polega na innym oczekiwanym terminie, w jakim te dokumenty miały być gotowe). Brak jest dowodów w materialne sprawy na okoliczność tego faktu - tj. z żadnego dowodu nie wynika, że Pozwana odstąpiła od treści zatwierdzonej wcześniej przez siebie (w osobach Zarządu) procedury PP-04 „Bezpieczeństwo w środowisku pracy” nakazującej opracowanie przedmiotowych dokumentów „min. na 3 dni robocze przed rozpoczęciem prac przez grupę sejsmiczną”, i poleciła Skarżącemu przygotowanie Planu Ochrony i Planu postępowania w stanach nagłych ang. Emergency Response Plan - ERP 4 miesiące wcześniej, tj. przed którymś z kolei wyjazdów przygotowawczych, w tym przypadku geodety i jego ochroniarza, do Maroka w dniu 10 stycznia 2016 r. (oba niebędący pracownikami Pozwanej, lecz firm zewnętrznych, niewchodzący w skład nieistniejącej jeszcze wówczas grupy sejsmicznej, dla której nie wyznaczono wówczas jeszcze lokalizacji miejsca zakwaterowania, dla której to lokalizacji są opracowywane Plan Ochrony i Plan postępowania w stanach nagłych ang. Emergency Response Plan - ERP). Pomimo jednak, że przedmiotowy fakt nie wiadomo skąd się pojawia pośród ustaleń sądu (nie ustaliły go sądy I i II instancji), to jednak stanowi on o przyczynie merytorycznej wyroku...”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03,

LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polega na tym, że autor skargi powtarza w istocie argumentację przedstawioną w uzasadnieniu podstawy procesowej skargi kasacyjnej. Brakuje – w takim ujęciu uzasadnienia wniosku – odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, którą autor skargi wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Nie przekonuje o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej twierdzenie skarżącego o tym, że brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, że pracodawca oczekiwał od powoda przygotowania wymaganej dokumentacji systemowej („Planu Ochrony”) w terminie wcześniejszym niż wynika to z procedury przyjętej u pracodawcy. Kwestią tą zajmował się Sąd drugiej instancji, który w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawił, że dwie z przyczyn wskazanych jako podstawy utraty zaufania do powoda są konkretne i prawdziwe. Sam powód ostatecznie nie kwestionował faktu, że nie zostały sporządzone dokumenty wskazane w

wypowiedzeniu przed rozpoczęciem kontraktu w Maroku, a jedynie twierdził, że zgodnie z wewnętrznymi przepisami, stworzonymi przez powoda, to dokumenty te nie musiały być natychmiast przygotowane, mogły być przygotowane w późniejszym terminie. Według Sądu drugiej instancji pracodawca oczekiwał od powoda, aby powód przygotował dokumenty wcześniej. Niewątpliwie powód miał świadomość, że jest zobowiązany do wykonania powyższej czynności, gdyż zlecił swojemu podwładnemu P. D. w mailu z 23 grudnia 2015 r. stworzenie schematu komunikacji awaryjnej dla projektu w Maroku już na wyjazd geodety na początku stycznia i prowadził ze stroną pozwaną korespondencję w tym zakresie. Pracodawca miał prawo oczekiwać od powoda przygotowania dokumentacji nawet wcześniej, niż jest to wymagane wewnętrznymi przepisami pozwanej Spółki, gdyż kontrakt w Maroku był pierwszą pracą tego typu, w tym rejonie świata. W ocenie Sądu Okręgowego oczekiwanie pracodawcy nie było nieracjonalne i niemożliwe do wykonania przez powoda. W swojej korespondencji z pracodawcą powód nie powoływał się na takie okoliczności, stał na stanowisku, że nie musi wykonywać dokumentacji w oczekiwanym przez pracodawcę terminie, gdyż nie przewidują tego przepisy wewnętrzne. Powód dokonał samodzielnej oceny istotności wykonania dokumentacji dotyczącej kontraktu w Maroku. W tych okolicznościach utrata zaufania pracodawcy do powoda jest w pełni uzasadniona. Zobowiązanie pracownika wynikające ze stosunku pracy polega na wykonywaniu pracy na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy (art. 22 § 1 k.p.). W pojęciu kierownictwa mieści się prawo zlecania zadań i wydawania poleceń według oceny ich istotności dokonywanej przez pracodawcę, z uwzględnieniem jego interesów. Podstawowym zadaniem pracownika jest więc wykonywanie zadań i poleceń pracodawcy. To pracodawca ponosi bowiem odpowiedzialność i ryzyko prowadzonej przez siebie działalności. Pracownik, zgodnie z art. 100 k.p. jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umową o pracę, w szczególności dbać o dobro zakładu pracy. Sąd drugiej instancji uznał, że wypowiedzenie powodowi umowy o pracę było uzasadnione i zgodne z przepisami prawa, a zatem powodowi nie przysługiwało roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 45 k.p.

Nie przekonują o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej twierdzenia o oczywistym naruszeniu wskazanych przepisów prawa procesowego. Sąd drugiej instancji – rozpoznając apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji – nie naruszył reguł postępowania apelacyjnego określonych w art. 382 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera zaś wszystkie elementy określone w przepisie art. 328 § 2 k.p.c. w zakresie wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.